

דיבייט: חקלאות? - מי צריך את זה בכלל??

משך הדיבייט:
עד 20 דקות ובנוסף ההצבעה.

תחרות בין בני נוער;
הקהל: מבוגרים וילדים צעירים יותר (כיתה ד' ומעלה).

הפעילות יכולה להתקיים הן בחוץ והן בפנים. אם היא מתקיימת בחוץ, יש לדאוג למקומות ישיבה נוחים (מחצלות, כריות, כיסאות). אפשר להביא כיבוד קל (צלחת פירות יבשים) ומערכת הגברה.

רציונל

בפעילות זו נזמין את בני הנוער לעסוק בשאלת החקלאות בימינו, להכיר את הדילמות הקשורות בקיומה של חקלאות עברית ולהתחבר מחדש אל הערכים והרעיונות של הצינונות (גם אם בדרכים חדשות ויצירתיות) להלן הסבר קצר על מהותה של הפעילות וחיבורה לט"ו בשבט. מומלץ לאפשר למשתתפים לקחת חלק פעיל ברעיונות המוצעים, על ידי הקראתם או הסברם בעל פה.

פִּי תְּבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ
וְנִטְעַתֶּם כָּל עֵץ תְּחִלָּה
וְנָתַן הָעֵץ פְּרִי
וְהָאָרֶץ יְבֹלְאָה.
עֵת לְנִטֵּעַ אֵילָנוֹת,
עֵת לְנִטֵּעַ אֵילָנוֹת,
עֵת לְנִטֵּעַ וְלִבְנוֹת.

המילים על פי המקורות: הלחן מבוסס על פיוט תימני

בט"ו בשבט של שנת 1884 יצאו אנשי המושבה יסוד המעלה שליד עמק החולה לנטיעת כ־1500 עצי פרי למאכל, וכעבור שש שנים יצא המורה והסופר זאב יעבץ מהמושבה זיכרון יעקב לנטיעה חגיגית עם תלמידיו, ובכך קבע באופן רשמי את הנטיעות כאחד ממנהגי היום והעניק לו פרשנות ציונית:

למען חבב את הנטעים, נטעי הארץ אשר נטע ה' לאבותינו לשבוע מטובם ולהתענג מיופיים, יש לבית-הספר לעשות יום טוב את היום אשר נועד מימי קדם בישראל לראש השנה לאילנות, לערוך בו במערכת, ברוב חן והדר, את העצים, הנטעים, השושנים.

העם שחזר אל ארצו ביקש לעבוד את הקרקע, להצמיח בה ולהכות בה שורשים. הצינונות והמעשה החקלאי שלובים זה בזה, ובמובנים רבים נתפסו כמהלך אחד: חזרה אל האדמה, וכיבוש הארץ על ידי הפרחתה. גם במקרא אפשר למצוא את רעיון החיבור בין השיבה אל הארץ ועבודת החקלאות: 'וְכִי תְּבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ וְנִטְעַתֶּם כָּל עֵץ מֵאֲכָל' (ויקרא פרק יט, פסוק כג). על מנת לאכול ולהתקיים בארץ, יש לעבוד את אדמתה ולהצמיח בה עצי פרי (בימינו גם חממות וגידולי שדה). ללא עבודת השדה, לא נוכל להתקיים ולהמשיך לגור בארץ. על כן החקלאות היא המעשה הראשון בכניסה לארץ וקודמת אף לבניית בתי קבע, לסלילת דרכים ולכינון הסדר חברתי. כיום, הקשר בין ההתיישבות לחקלאות הולך ומתרופף. משקים נסגרים והחקלאים מתמעטים. הסיבות לכך שונות: צמצום העידוד והתמיכה הממשלתיים במשקים חקלאיים; פתיחת השוק המקומי לשוק גלובלי; חוסר ברגולציה על פערי התיווך בין החקלאי לרשתות השיווק ועוד.

בפעילות זו אנחנו מבקשים לקיים 'דיבייט' (ויכוח תחרותי) על נחיצות החקלאות בישראל במאה ה-21. 'דיבייט' הוא ויכוח תחרותי בין שני דוברים או שתי קבוצות, בעד ונגד נושא מסוים שנבחר מראש, במקרה זה: בעד או נגד חשיבות החקלאות בישראל. כל צד צריך להגן על עמדה אחת ומי שמצליח להציג נימוקים טובים ומבוססים יותר ולהגן היטב על טענותיו, הוא המנצח! בחירת המנצחים בתחרות יכולה להיעשות על ידי צוות שופטים או על ידי הקהל. ההכרעה אינה צריכה להיות על פי הדעה שהם מצדדים בה אלא על פי איכות הטיעונים והצגתם.

נבחר בני נוער והוטים שיכולים ורוצים להשתתף בדיבייט ונכין אותם מראש לתחרות ולאופן ביצועה. נחלק את המשתתפים לשתי קבוצות. כל קבוצה תלמד יחד את הטענות בעד או נגד חשיבות החקלאות בישראל. מומלץ למנות לכל קבוצה מדריך או מבוגר שמכיר את הנושא ויכול לסייע להם בבחירת הטענות ובאופן הצגתם. נפנה את המשתתפים לחומרי קריאה בנושא: מאבק החקלאים, מצב החקלאות בארץ, בעד ונגד גלובליזציה וסחר פתוח, ליברליזם, יוקר מחיה ועוד. הנה קישורים לחומרי מידע שאפשר להדפיס מראש, מומלץ לחפש חומרים נוספים:

[מאמר בבלוג 'מידה': הגיע הזמן לדבר על חקלאות](#)

[מאבק החקלאים - דף מסרים](#)

[פלפלים עצובים: כך קרס מכרה הזהב של חקלאי הערבה](#)

[מאבק החקלאים](#)

[אלפי חקלאים הפגינו בצפון נגד הכוונה לפתוח את ענף הביצים לייבוא](#)

[משרד החקלאות שוקל להקים מנגנון שיגן על חקלאים מפני תנודות במחיר התוצרת](#)

[מי צריך חקלאות בישראל?](#)

הקבוצה שתעלה את הטענות הטובים ביותר ותציג אותם בצורה המשכנעת ביותר, תזכה בתחרות.

לקבוע מראש כללים לדיבייט:

כיצד כל קבוצה תציג את טעוניה - האם נציג אחד בכל פעם או כולם? וכדומה. אפשר לעודד את המשתתפים לפתוח בשיר, פואטרי סלאם או דרכים אחרות שימשכו את לב הקהל. למנות צוות שופטים ולחלופין, לקבוע כי הקהל יצביע.

הכנה

קטעי עיתונות וחומרי מידע להדפסה.

פרס קבוצתי שווה! מדובר בהשקעה לא מבוטלת של בני הנוער ומגיע להם... רצוי לדאוג גם לפרס ניחומים לקבוצה המפסידה.

ציוד נדרש